

Агротехнічні вимоги до основного обробітку ґрунту

Мета: Ознайомити учнів з вимогами до основного обробітку ґрунту.

Головне завдання землеробства полягає в тому, щоб забезпечити всі потреби населення екологічно чистими продуктами харчування, тваринництво кормами, а переробну промисловість – сільськогосподарською сировиною. Успішне вирішення цієї проблеми можливе при умові розширеного відтворення родючості ґрунтів, високій культурі поля і врожайності с/г культур.

Важливою передумовою одержання високих врожаїв є своєчасне і якісне виконання системи обробітку ґрунту. Під системою обробітку ґрунту розуміють такі заходи обробітку: оранка, культивування, боронування, коткування.

Правильна система обробітку ґрунту є одним із найважливіших заходів спрямованих на підвищення родючості ґрунту, врожайності і якості продукції.

Обробіток ґрунту є важливим заходом знищення бур'янів. Шкідників і збудників хвороб с/г культур. Своєчасний і якісний обробіток сприяє поліпшенню загальних агрофізичних властивостей ґрунту (об'ємна маса, структура ґрунту), що в свою чергу поліпшує водний, повітряний і поживний режим ґрунту.

При розробці системи обробітку ґрунту необхідно враховувати:

- Біологічні особливості даної культури;
- Стан поля (попередник, внесення добрив, забур'яненість, ступінь ущільнення ґрунту);
- Агрофізичні властивості ґрунту (питома маса, об'ємна маса, будова ґрунту. Твердість, липкість, пластичність та інше);
- Кліматичні та погодні умови за декілька років;
- Організаційні можливості господарства.

Обробіток ґрунту – це дія механічними або ручними знаряддями на ґрунт, що сприяє поліпшенню його фізичних, хімічних, біохімічних властивостей, водного і теплового режиму, активації діяльності ґрунтової фауни. Нейтралізації шкідливого впливу трав'яної рослинності і метою створення сприятливих умов для кореневого живлення рослин.

Система обробітку ґрунту – комплекс заходів, які виконують у певній послідовності відповідно до поставлених завдань і ґрунтово – кліматичних умов.

Правильна система обробітку ґрунту складається з основного обробітку з попереднім луценням та відповідних заходів передпосівної і післяпосівної підготовки ґрунту.

Оранка – найбільш важливий прийом основного обробітку ґрунту. Оранку проводять в установлені агротехнічні строки при фізичній стиглості ґрунту, коли його вологість становить 40 – 60% повної вологості. Глибина оранки залежить від ґрунтово – кліматичних умов, біологічних особливостей вирощуваних культур, ступеня забур'яненості ґрунту. Оранка на глибину до 20 см називається мілкою, 20 -22 см звичайною, понад 22 см глибокою, а понад 40 см – плантажною.

Луцення обробітку ґрунту проводиться після збирання попередньої культури. Вона забезпечує подрібнення, розпушування, часткове перевертання та перемішування ґрунту, підрізування бур'янів та загортання їх решток у верхньому шарі ґрунту. Застосовують дискові (мілке луцення від 6 -12 см), лемішне– до 16 см.

Культивація – суцільний або міжрядний обробіток ґрунту культиваторами, який забезпечує подрібнення, розпушення. Часткове перемішування та вирівнювання ґрунту, підрізування бур'янів. Глибина культивації досягає 14 см.

Боронування – це обробіток ґрунту боронами, під час якого відбувається його подрібнення, розпушування і вирівнювання, знищення паростків і сходів бур'янів. Використовують зубові, сітчасті, пружинні та ротаційні борони.

Коткування – обробіток ґрунту котками з метою його ущільнення, подрібнення брил та часткового вирівнювання поверхні.

Внесення добрив. Вони забезпечують рослини поживними речовинами, дозволяють їм сформувати потужну кореневу систему.

Передпосівний обробіток ґрунту займає найважливішу роль. Проводиться для створення сприятливих ґрунтових умов, необхідних для проростання насіння, подальшого росту і розвитку культур. Він повністю знищує бур'яни, які з'явилися після проведення попереднього обробітку. Для більшості культур передпосівний обробіток проводиться на глибину ходу сошників сівалки, щоб висіяне насіння лягало на щільне і вологе ложе і накривалося пухким шаром ґрунту. За цих умов насіння добре забезпечується необхідними для проростання вологою та повітрям, які вільно надходять через пухкий верхній шар ґрунту.

Після посівним називають обробіток ґрунту після садіння або сівби культур. Він спрямований на знищення бур'янів, розпушування ґрунту та створення сприятливих умов для проростання насіння і розвитку рослин. Під час післяпосівного обробітку знищується більше бур'янів, ніж при осінньому та передпосівному обробітках. Ефективним прийомом післяпосівного обробітку є боронування посівів як до, так і після появи сходів. Досходове боронування руйнує ґрунтову кірку, яка може утворитися після випадання опадів.

Міжрядна культивування має вирішальне значення у боротьбі з бур'янами та в регулюванні водно-повітряного і поживного режимів ґрунту. Також проводять підгортання рослин.

Обробіток ґрунту на присадибній ділянці повинен сприяти нагромадженню запасів вологи в ньому, збільшенню вмісту поживних речовин та доступу повітря у верхні шари ґрунту і зменшенню забур'яненості. Восени ґрунт треба виорати на зяб, або перекопати. Перед оранкою або перекопуванням потрібно

внести органічні або мінеральні добрива.. На зиму на ділянці бажано розкласти хмиз, гілки, щоб затримати якнайбільше снігу.

Рано навесні ділянку треба заборонувати граблями, розбити грудки і розрівняти поверхню, щоб насіння лягло у добре розпушений і вологий ґрунт.